FPO 2017 SYMPOSIUM

ไขรหัสการคลังอัจฉริยะ

ชี้เป้า จัดสูตร บูรณาการ

อรกันยา เตชะไพบูลย์
เศรษฐกรชำนาญการ

ธนากร ไพรวรรณ์
เศรษฐกรชำนาญการ

พงศันคร โกชากรณ์
เศรษฐกรชำนาญการพิเศษ

ผู้ทรงคุณวุฒิรับเชิญสุดพิเศษ..

ศ.ดร.พิริยะ พลพิรุฬห์
ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาพัฒนาการเศรษฐกิจ
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA)

ดร.เบญจรงค์ สุวรรณคีรี
ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่และหัวหน้านักวิเคราะห์
ศูนย์วิเคราะห์เศรษฐกิจ ทีเอ็มบี
ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)

ความยากจนลดลง กินดีอยู่ดีขึ้น แต่กระจุกตัว

"ปัญหาความยากจนลดลง
ตามนโยบายยกระดับชีวิต
ความเป็นอยู่ของคนไทย"

"แต่ความมั่งคั่งยังกระจุกตัว"

นาย น้อย

จนที่สุด

10% ของประชากรทั้งหมด

นาย มาก

รวยที่สุด

10% ของประชากรทั้งหมด

รายได้ต่างกัน 22 เท่า

การถือครองที่ดินต่างกัน 878 เท่า

"เงินออมในบัญชีเงินฝาก
กระจุกตัวอยู่ในคนส่วนน้อย"

> 10 ล้านบาท

< 10 ล้านบาท

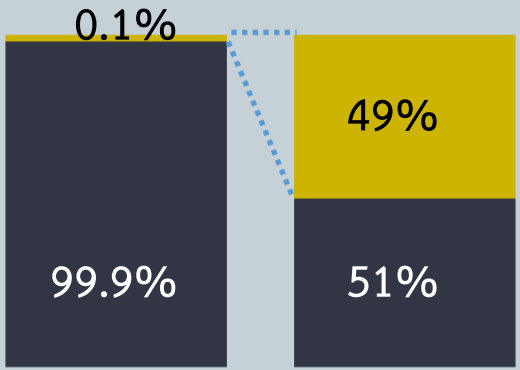

จำนวนบัญชี

มูลค่าเงินฝาก

“คนรวย” กับ “คนเมือง” มีโอกาสมากกว่า “คนจน” กับ “คนชนบท”

การเข้าถึงการศึกษา การมีคอมพิวเตอร์ใช้ของ

ต่างกัน 15 เท่า

	นาย น้อย	นาย มาก
	4%	63%
	4%	58%
	1%	50%

การเข้าถึงการศึกษา การมีคอมพิวเตอร์ใช้ของ

ต่างกัน 2 เท่า

	ชนบท	เมือง
	16%	33%
	17%	32%
	10%	26%

จำนวนแพทย์ต่อคนไข้ของ

ภาคอีสาน ขาดแคลนมากกว่า กทม.

5 เท่า

1/3

ของคนไทย

ไม่มีความรู้

ทางการเงิน

“ทะลุมิติเศรษฐกิจการคลัง” ไขรหัสการคลังอัจฉริยะ

รัฐบาลแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำมาเป็นเวลานาน

จัดสรรสวัสดิการให้คนที่ขาด

เพิ่มโอกาสให้คนไม่มี

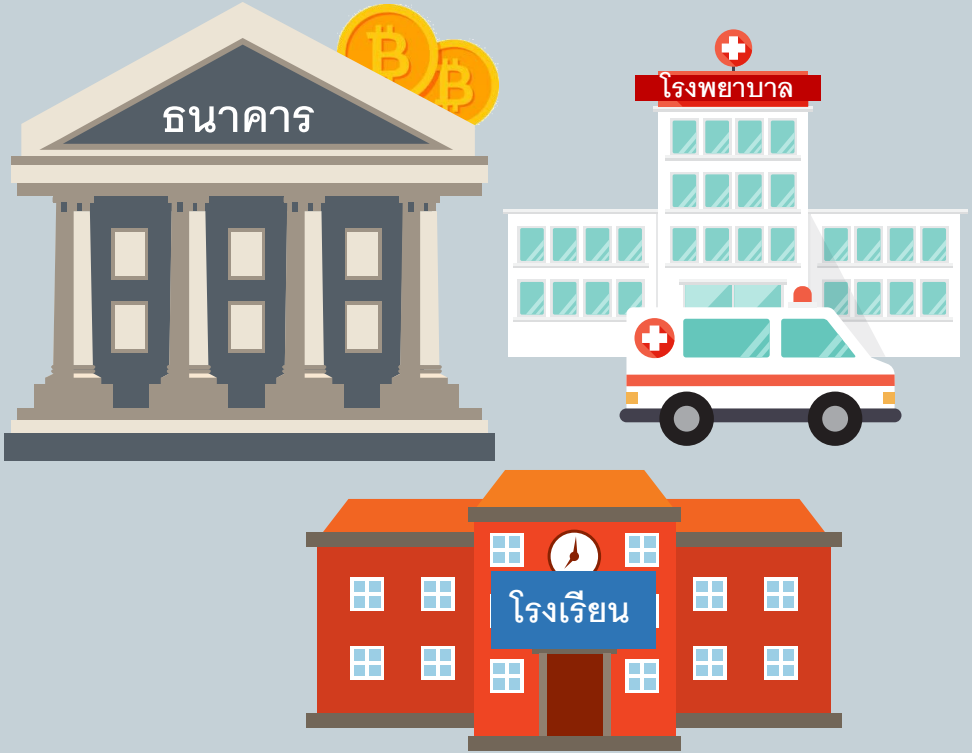

สวัสดิการที่ภาครัฐจัดให้แก่ประชาชน 44 สวัสดิการ

สวัสดิการตลอดช่วงชีวิต

เด็กแรกเกิด

- เงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด

นักเรียน

- เงินอุดหนุนให้แก่นักเรียน
- การศึกษาขั้นพื้นฐานอาชีวศึกษา
- ทุนการศึกษารายปีต่อเนื่องและเงินยังชีพรายเดือน

คนวัยทำงาน

- กองทุนประกันสังคม

- ประกันสุขภาพถ้วนหน้า

ประชาชน

- มาตรการลดภาระค่าครองชีพประชาชนด้านการเดินทาง

คนชรา

- กู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุ
- เงินสงเคราะห์ในภาวะยากลำบาก
- สนับสนุนค่าจัดการศพ
- ปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมและปลอดภัย
- เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

สวัสดิการที่ภาครัฐจัดให้แก่ประชาชน 44 สวัสดิการ

สวัสดิการสำหรับกลุ่มเป้าหมาย

เด็ก

- เงินอุดหนุนช่วยเหลือค่าเลี้ยงดูเด็กในครอบครัวอุปถัมภ์
- ดูแลเด็กในสถานรับรอง
- กองทุนคุ้มครองเด็ก

เกษตรกร

- เงินช่วยเหลือเกษตรกร
- โครงการพักหนี้เกษตรกรรายย่อยและผู้มีรายได้น้อย
- เงินกู้ปลอดดอกเบี้ยหรือดอกเบี้ยอัตราต่ำ
- เอกสารสิทธิ์เข้าทำประโยชน์ที่ดินนิคมสหกรณ์
- เงินช่วยเหลือ (อชก.)
- สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ

ผู้มีรายได้น้อย

- เงินสงเคราะห์เด็กขาดแคลน
- เงินอุดหนุนค่าแรงสตรีและสงเคราะห์ครอบครัว
- ช่วยเหลือเงินหรือสิ่งของ
- บรรเทาผลกระทบราคาขายปลีกก๊าซปิโตรเลียมเหลว
- ค่าไฟฟ้าฟรี
- ส่วนลด NGV รถโดยสารสาธารณะ
- ฝึกสอนอาชีพฟรี
- เงินบริจาคจากมูลนิธิโรงพยาบาล

ผู้ป่วย

- เงินสงเคราะห์ผู้ติดเชื้อ HIV
- เงินสงเคราะห์ด้านทุนประกอบอาชีพ
- เบี้ยสงเคราะห์ผู้ป่วยเอดส์

คนพิการ

- บัตรประจำตัวผู้พิการ
- อุปกรณ์ช่วยเหลือผู้พิการ
- บริการข้อมูลข่าวสาร
- เบี้ยคนพิการ

สวัสดิการที่ภาครัฐจัดให้แก่ประชาชน 44 สวัสดิการ

สวัสดิการสำหรับผู้ประสบปัญหา

ผู้ประสบปัญหาทางสังคม

- การช่วยเหลือคุ้มครองสวัสดิภาพ
- เงินช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคมกรณีฉุกเฉิน

ผู้ประสบภัยพิบัติ

- เงินช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติ
- เงินทุนการศึกษาช่วยเหลือทายาทผู้ประสบภัยพิบัติ

ผู้ได้รับผลกระทบจากความไม่สงบในภาคใต้

- เงินช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้
- เงินเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้

สวัสดิการอื่น ๆ

- เงินสงเคราะห์รายเดือน เงินยังชีพระหว่างการศึกษา เงินยังชีพผู้ทุพพลภาพ
- เงินสงเคราะห์คนไทยตกทุกข์ได้ยากในประเทศกลับภูมิลำเนา
- เงินช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์
- เงินอุดหนุนชาวเขาด้านสังคมสงเคราะห์
- กองทุนยุติธรรมให้คำปรึกษาด้านกฎหมาย

สวัสดิการในต่างประเทศ

สวัสดิการในต่างประเทศ

นิวซีแลนด์

- Investment Approach ช่วยกลุ่มเสี่ยงก่อนต้องพึ่งพาสวัสดิการ
- Predictive Model ระบุกลุ่มเสี่ยง
- ให้ความรู้ด้านการเงิน และฝึกอาชีพแก่กลุ่มเสี่ยง
- สัดส่วนประชากรวัยทำงานที่รับสวัสดิการลดลงร้อยละ 2.0 ในช่วง 4 ปีที่ผ่านมา

ออสเตรเลีย

- Australian Priority Investment Approach to Welfare ช่วยกลุ่มเสี่ยงออกจากระบบสวัสดิการ
- Algorithm Analysis และ Actuarial Analysis ระบุกลุ่มเสี่ยง
- Predictive Model ประมาณการค่าใช้จ่าย
- สวัสดิการในอนาคตตั้งกองทุน Try, Test, and Learn

ลัตเวีย

- ได้รับผลกระทบอย่างหนักจากวิกฤตการเงินโลก
- ธนาคารโลกช่วยประเมินระบบสวัสดิการสังคม
- สร้างฐานข้อมูลเป็น Panel Data เชื่อมโยงข้อมูลในระบบต่าง ๆ เข้าด้วยกัน
- รัฐบาลใช้ข้อมูลประกอบการออกนโยบายสวัสดิการเพิ่มเติม

เม็กซิโก

- การประเมินโครงการ Seguro Popular
- Matched-Pair Randomisation
- ลด Standard Error และการแทรกแซงจากการเมือง
- Seguro Popular ช่วยแบ่งเบาภาระประชาชนได้จริง

การนำระบบข้อมูลมาพัฒนาระบบสวัสดิการในต่างประเทศ

- การระบุกลุ่มประชากรที่มีความเสี่ยง
- การจัดทำแบบจำลองพยากรณ์ (Predictive Model)
- การประเมินผลสัมฤทธิ์
- การวิเคราะห์ความเพียงพอและความครอบคลุม

โครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ

1 ชี้เป้า

2 จัดสูตร

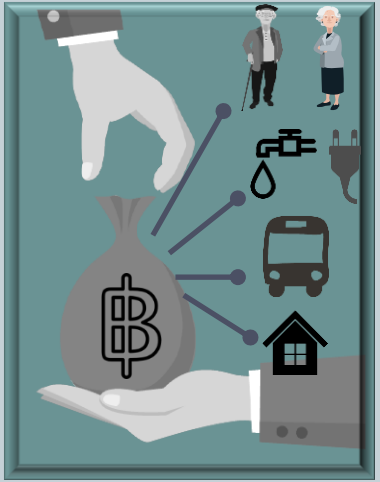

3 บูรณาการ

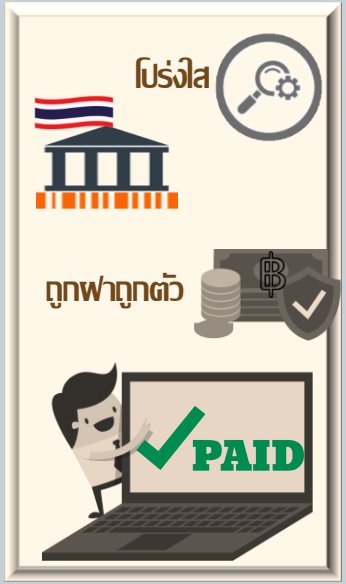

ฐานข้อมูลปี 2560 ชี้เป้า ผู้มีรายได้น้อย

11.6 ล้านคน

จำนวนมากเป็นผู้สูงอายุ

1 / 3 เป็นผู้สูงอายุ

3 แสนคน เป็นผู้พิการ

ส่วนใหญ่รายได้ไม่มั่นคง ไม่มีเงินออม และมีหนี้

1 / 5 เป็นผู้ไม่มีรายได้

90% ออม

<5,000 บาท

42% มีหนี้

4 ล้านคน เป็นเกษตรกร

3 ล้านคน รับจ้างอิสระ/ค้าขาย

1 / 4 เป็นหนี้นอกระบบ

ส่วนใหญ่มีที่อยู่อาศัย และจำนวนมากมีการศึกษา

91% มีที่อยู่อาศัย

43% มีที่อยู่อาศัยเป็นของตัวเอง

48% อยู่กับครอบครัว

1 ล้านคน ไม่มีการศึกษา

3 แสนคน จบปริญญาตรี

การเพิ่มประสิทธิภาพระบบสวัสดิการภาครัฐ

ช่วยถูกคน

- ให้สวัสดิการที่ถูกฝาถูกตัว ทั่วถึง และโปร่งใส
- ป้องกัน Welfare fraud

ช่วยก่อนจน

- Predictive Model ระบุกลุ่มเสี่ยง
- ออกมาตรการช่วยเหลือกลุ่มเสี่ยงให้พึ่งตนเองได้

ช่วยแล้วมี

- ออกมาตรการช่วยเหลือกลุ่มเสี่ยงให้พึ่งตนเองได้
- ประเมินผลสัมฤทธิ์

การพัฒนาระบบฐานข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

ฐานข้อมูลสวัสดิการที่ครบถ้วนเพื่อสวัสดิการที่ทั่วถึง

การลงทะเบียนสวัสดิการแห่งรัฐ

เบี้ยคนพิการ

จัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่นักเรียน

ระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่เพื่อประชาสัมพันธ์/สอบถามความพึงพอใจ

วิเคราะห์ฐานข้อมูลสวัสดิการเพื่อ Targeted Welfare

Unit of Analysis

รักษาฐานข้อมูลให้มีความทันสมัย

Living Data

ระบบสวัสดิการแนวใหม่

Universal Basic Income (UBI)

Conditional Cash Transfer (CCT)

Negative Income Tax (NIT)

หน่วยงานที่จะดูแลผู้มีรายได้น้อย

ยุทธศาสตร์ กฎหมาย กฎระเบียบ

การบริหารจัดการในพื้นที่

ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ

“Poverty doesn’t just exist, it is created.”

Jason Hickel
Anthropologist
author of the *The Divide*

FPO 2017 SYMPOSIUM

ไขรหัสการคลังอัจฉริยะ

ชี้เป้า จัดสูตร บูรณาการ

อรกันยา เตชะไพบูลย์
เศรษฐกรชำนาญการ

ธนากร ไพรวรรณ์
เศรษฐกรชำนาญการ

พงศันคร โกชากรณ์
เศรษฐกรชำนาญการพิเศษ

ผู้ทรงคุณวุฒิรับเชิญสุดพิเศษ..

ศ.ดร.พิริยะ พลพิรุฬห์
ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาพัฒนาการเศรษฐกิจ
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA)

ดร.เบญจรงค์ สุวรรณคีรี
ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่และหัวหน้านักวิเคราะห์
ศูนย์วิเคราะห์เศรษฐกิจ ทีเอ็มบี
ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)